

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

# PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-2



BRNO 2017

# PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis  
*Peer-reviewed journal*

Ročník 58  
*Volume 58*

Číslo 2  
*Issue 2*

<b>Předseda redakční rady</b> <b>Head of editorial board</b>	Pavel Kouřil
<b>Redakční rada</b> <b>Editorial board</b>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
<b>Odpovědný redaktor</b> <b>Editor in chief</b>	Petr Škrdla
<b>Výkonná redakce</b> <b>Assistant Editors</b>	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
<b>Technická redakce, sazba</b> <b>Executive Editors, Typography</b>	Azu design, s. r. o.
<b>Software</b> <b>Software</b>	Adobe InDesign CC
<b>Fotografie na obálce</b>	Stříbrný prsten s kuželovitým butonem zdobený granulací, 9. století. Mikulčice, 3. kostel, hrob 454 (obr. 12, str. 41).
<b>Cover Photography</b>	The silver ring with conical button decorated with granulation, 9 <sup>th</sup> century. Mikulčice, 3 <sup>rd</sup> church, grave no. 454 (fig. 12, pg. no. 41).
<b>Adresa redakce</b> <b>Address</b>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: <a href="http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html">http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html</a>
<b>Tisk</b> <b>Print</b>	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250  
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně  
Vydáno v Brně roku 2017  
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.  
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

## BRNO (K. Ú. LÍŠEŇ, OKR. BRNO-MĚSTO)

„Dlouhý kus“. Období kolem bitvy u Slavkova 2. 12. 1805 (?). Vojenský střet (?). Záchranný výzkum.

*Lokalizace:*  $X=-591080$   $Y=-1158855$ ,  $X=-590924$   $Y=-1158817$ ,  $X=-590905$   $Y=-1158895$  a  $X=-591061$   $Y=-1158932$ .

V prostoru budoucího rozšíření hřbitova došlo v listopadu 2015 ke skrývkám zeminy prostřednictvím buldozeru téměř na celé ploše budoucí stavby. Na jaře 2016 bylo v zemních pracích navázáno budováním inženýrských sítí, retenční nádrže a dalšími terénními úpravami. Vzhledem k povaze plánovaných prací, kdy by bylo velice nesnadné vysledovat případně archeologické situace a nálezy, přistoupili jsme po domluvě s investorem k realizaci předběžného archeologického průzkumu, který se skládal z provedení preventivní detektorové prospekce a magnetometrického měření, které mělo sloužit k lokalizaci archeologických situací.

Geofyzikálním měřením byly zachyceny dva zahlobené objekty z období mladého neolitu (obj. 500 a 501; viz lokalita Brno, k. ú. Líšeň v oddílu Neolit v tomto čísle). Pomocí detektorové prospekce se podařilo získat přes 80 kovových nálezů, jejichž datace spadá s největší pravděpodobností souborně do průběhu 19. a 20. století.

Téměř 30 artefaktů tvořily železné koule různých vah a velikostí. Nejvíce těchto nálezů se koncentrovalo na rovnou plochu při západní straně stavby a na lom svahu směrem k východu. Některé koule mají znatelně zploštělou jednu hranu. Z těchto zjištění je možné soudit na blíže neznámý (a v historických pramenech nezaznamenaný) vojenský střet. Datace je vzhledem k absenci písemných pramenů problematická, nálezy mohou snad mít souvislost s některým z vojenských tažení v průběhu třicetileté války (1618–1648), ale spíše odpovídají období kolem bitvy u Slavkova (2. 12. 1805).

Lokalizováno bylo také velké množství kovových slitků a strusky. Některé artefakty by snad mohly souviset s raně středověkou výrobní činností na hradisku „Staré zámky“. Nicméně vzhledem k tomu, že jde o poměrně častý druh nálezů je tato časová hypotéza problematická.

Další spektrum kovových předmětů (knoflíky, mince) tvoří typickou součást nálezů z polních tratí a nejsou tedy ničím (kromě datace několika mincí, které by mohly podpořit určení vojenského střetu do období napoleonských válek) neobvyklým.

*Richard Bíško, Tomáš Merta*

## Resumé

Líšeň (Líšeň Cadastre, Brno-město District), “Dlouhý kus”. During archaeological rescue research plenty of metal finds, probably related to the battle of Austerlitz (2. 12. 1805), were obtained.

## BRUNTÁL (K. Ú. BRUNTÁL-MĚSTO, OKR. BRUNTÁL)

**Palackého náměstí, ulice Dr. E. Beneše, Požárníků, K. Světlé, K. Čapka, Okružní, Krátká, parcely č. 4518, 4037, 3863/3, 2310/3, 131, 126, 3850/1, 121/2, 133, 114, 113/2, 145, 185, 156, 177/1, 191, 183, 184, 651, 650, 4840, 620, 4038/1, 596/1, 661/13, 661/12; 190, 191, 89, 83/1. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.**

V měsících květnu až říjnu 2016 proběhla v Bruntálu v ulicích Dr. E. Beneše, Požárníků, K. Světlé, K. Čapka, Okružní, Krátké a na Palackého náměstí další etapa postupné rekonstrukce místní sítě plynovodu (dvě odlišné stavby, akce Národního památkového ústavu, ú. o. p. v Ostravě 44/16 a 77/16). Poměrně dlouhá liniová stavba procházela převážně prostorem původního historického jádra města, dnes městské památkové zóny Bruntál, částečně zabíhala i do míst tzv. Olomouckého předměstí.

Výkopy o šířce 0,5–1,5 m a hloubce 0,7–1,4 m situované především ve stávajících komunikacích byly prováděny strojně, v místech křížení inženýrských sítí a odboček plynového potrubí k parcelám pak dokopávány ručně. Výkopové práce v převážně většině kopírovaly linie rekonstruovaného plynovodu, pouze na několika místech došlo k rozšíření mimo původní trasy. Vzhledem k poměrně čilému stavebnímu ruchu v posledním desetiletí a postupné revitalizaci centra města, provázené samozřejmě i rekonstrukcí infrastruktury, disponujeme dnes celou řadou zajímavých nálezových situací. Četná stavební činnost se ovšem negativně podepisuje na původních terénech, které již nebývají registrovány v takové míře jako dříve. Velká část kontrolovaných úseků proto zůstávala negativní, sledovány byly pouze původní výplně či zásypy sousedních výkopů, případně snížené úrovně geologického podloží. Na více místech přesto došlo k zjištění archeologických nálezových situací, dokumentovány byly jako pás nespojitých profilů, částečně i v ploše při sondážním odkryvu.

Zachycené antropogenní aktivity lze v návaznosti na situování v prostorách s předpokládaným přetrvávajícím komunikačním charakterem spojit zejména s jejich úpravou a provozem. Dokumentovány ale byly pouze v podobě souvrství novověkých terénních dorovnávek, k zjištění vlastních úprav povrchu vyjma